

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

15 juni 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het initiatief inzake de alternatieve financiering van infrastructuurwerken

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de schoolinfrastructuur

Vraag om uitleg van mevrouw An Michiels tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de financiering van de schoolinfrastructuur

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Holocaustmuseum

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzaam wonen

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Woensdag 15 juni 2005

Voorzitter: de heer Sven Gatz

– *De interpellatie wordt gehouden om 11.18 uur.*

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het initiatief inzake de alternatieve financiering van infrastructuurwerken

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de schoolinfrastructuur

Vraag om uitleg van mevrouw An Michiels tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de financiering van de schoolinfrastructuur

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het initiatief inzake de alternatieve financiering van infrastructuurwerken, met daaraan toegevoegd de samengevoegde vragen om uitleg van de heer De Meyer tot minister-president Leterme, over de schoolinfrastructuur, en van mevrouw Michiels tot de heer Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de financiering van de schoolinfrastructuur.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, colle-

ga's, het dossier over de schoolinfrastructuurwerken heeft de voorbije jaren al heel wat aandacht gekregen, vooral omwille van de achterstand in de scholenbouw. Tijdens het laatste jaar van de vorige legislatuur werden een aantal denksporen ontwikkeld voor alternatieve financiering en er werd regelmatig teruggekoppeld naar de werkgroep voor Infrastructuur voor Scholenbouw, die binnen de Commissie voor Onderwijs werd opgericht. Ook tijdens het eerste jaar van deze legislatuur werden al heel wat vragen gesteld aan de minister van Onderwijs over de infrastructuur. Ook tijdens de jongste budgetcontrole werden hierover vragen gesteld aan minister Vandenbroucke.

Ik was verheugd toen ik u in uw interview in De Zevende Dag van zondag 29 mei hoorde verklaren dat u in de komende weken versneld een nieuwe financieringstechniek zou uitwerken die moet toelaten om op korte termijn voor schoolgebouwen, rusthuizen en andere infrastructuurwerken in het algemeen, een inhaalbeweging uit te voeren. Ik was blij om dat te horen omwille van de dringende noodzakelijkheid. Ik ben duidelijk niet de enige, want ook anderen stellen vragen over dit dossier.

U onderstreepte dat 'dit echt een prioritair dossier is voor de zomer'. Vlaanderen kan of mag, ondanks het overschot op de begroting en de quasi-nulschuld, maar gezien de schuld op het federale niveau, geen leningen aangaan om die broodnodige investeringen uit te voeren. We zijn verplicht deze investeringen cash te betalen uit de jaarlijkse begroting.

Naar uw zeggen wordt dan ook nu en in de volgende weken een financieringstechniek uitgewerkt waarbij derden de noodzakelijke leningen aangaan, de Vlaamse Regering de afbetalingen

Vanderpoorten

garandeert en op zich neemt, en dus jaarlijks de bedragen ervoor in de begroting inschrijft. Dat is tenminste wat ik ervan heb begrepen.

U hoopt om, in samenspraak met uw collega-ministers Vandenbroucke, Vervotte en Peeters, daardoor in de komende 4 à 5 jaar de helft van de wachtlijsten voor schoolgebouwen, rusthuizen en wegeninfrastructuur te kunnen wegwerken. De Nationale Bank heeft naar uw zeggen reeds een positief advies uitgebracht over deze aanpak. De komende weken zal u met uw collega's rustig nadenken hoe u dit in de noodzakelijke decreet-teksten zult verwerken. Vlak vóór of kort na de zomer zou het systeem op punt moeten staan.

In de Commissie voor Onderwijs van donderdag 26 mei, enkele dagen voor uw verklaringen, verklaarde minister Vandenbroucke naar aanleiding van de budgetcontrole dat zijn voorstel voor alternatieve financiering reeds werd uitgewerkt en aan u voorgelegd in de periode van het paasreces. U zou om een niet nader genoemde reden wachten om het bekend te maken en wachten tot de voorstellen van de andere ministers uitgewerkt zouden zijn. Ik ga ervan uit dat dit vóór of onmiddellijk na de zomer zal gebeuren. In de wandelgangen wordt daarbij verteld dat de minister van Onderwijs voorstander blijft van een PPS-benadering waarbinnen hij de DBFM-formule (Design-Build-Finance-Maintain) voorgesteld zou hebben.

Ik wil nogmaals onderstrepen dat we de initiatieven voor de afbouw van de wachtlijsten toejuichen. U weet trouwens dat voor wat de schoolgebouwen betreft, hiervoor tijdens de vorige legislatuur in samenwerking met de PMV reeds een gedetailleerde studie werd uitgevoerd. De resultaten van die studie en de voorgestelde oplossingen, namelijk PPS en bevak, zijn u uiteraard bekend. Wij zullen alle initiatieven in die richting ten volle ondersteunen.

De verklaringen van u en van de minister van Onderwijs doen een aantal vragen rijzen. Door de diverse verklaringen is immers de indruk ontstaan dat door de minister van Onderwijs en uzelf parallel verschillende denksporen worden uitgewerkt. Klopt dit? Kunt u bevestigen dat u conform uw verklaringen in de pers, op dit ogenblik

een uniform voorstel uitwerkt dat kan worden toegepast op de problematiek van zowel rust- en verzorgingstehuizen als schoolgebouwen als andere infrastructuurwerken en socialewoningbouw? Dit laatste kwam niet in uw verklaring voor, maar dat kan een vergetelheid zijn. Als dat niet het geval is, waarom dan niet?

U vermeldt in uw interview een afstemming op uw collega-ministers Vandenbroucke, Vervotte en Peeters. Minister Keulen is blijkbaar geen betrokken partij. Waarom is hij dat niet?

Kan en zal de door u aangehaalde techniek toegepast worden om de knelpunten in de wegeninfrastructuur, onder meer de missing links, versneld aan te pakken?

Zoals genoegzaam bekend, bestaan er verschillende alternatieve financieringstechnieken. Op basis van welke criteria zult u de meest geschikte kiezen?

U spreekt in uw interview over een louter financiële benadering van een louter financieel probleem. Betekent dit dan dat het PPS-denkspoor waaraan u bijzonder belang hecht gezien de aparte beleidsnota die eraan gewijd werd, niet, niet meer of later aan bod komt?

Is het nu niet het moment bij uitstek om naast de financiële ook de bijzondere maatschappelijke en operationele voordelen die aan deze formule gekoppeld zijn, te verwezenlijken? PPS wordt hier voor alle duidelijkheid gedefinieerd als een samenwerkingsverband waarin de publieke en de private sector op basis van een heldere taak- en risicoverdeling een project realiseren met het oog op de creatie van substantiële meerwaarden. PPS kan bijvoorbeeld voor schoolgebouwen de realisatie mogelijk maken van de brede multifunctionele school, de school van de toekomst waar in de commissie voor Onderwijs regelmatig naar wordt verwezen. PPS kan ook in de andere door u aangehaalde sectoren de kwaliteit van en voor de toekomst garanderen. Daarbij kan het Vlaams Kenniscentrum PPS een belangrijke ondersteunende rol spelen. Concreet had ik graag van u vernomen in welke mate met de PPS-principes rekening wordt gehouden. In welke mate wordt daaraan verder gewerkt? Worden er PPS'en afgesloten? Zo ja, waarom?

Vanderpoorten

Ik begrijp dat het voorstel ten laatste onmiddellijk na de zomer afgewerkt zal zijn. Wat is de planning voor de volgende stappen in de operationalisering van uw voorstel? Wanneer zullen op het terrein de eerste infrastructuurwerken kunnen worden aanbesteed? Tenminste, als u een timing kunt opstellen, want ik weet dat dit niet eenvoudig is.

Wat is op heden het bedrag van de in rekening genomen wachtlijsten? Ik heb wel een zicht op de wachtlijsten van schoolgebouwen, maar de rest is me minder duidelijk. Welk deel wenst u versneld af te bouwen?

Komt de nieuwe financiering in de plaats van de klassieke of boven op de bestaande budgetten? Met andere woorden, wat is ten opzichte van de huidige subsidiërings- en financieringsmechanismen de jaarlijkse supplementaire financiële inspanning die u voor ogen hebt? Over welke periode loopt deze inspanning? Ik denk aan de meerjarenbegroting die in de afgelopen weken actueel was.

Ten slotte wil ik terugkomen op de verklaring van de minister van Onderwijs. Daarbij wil ik erop wijzen dat in de vorige legislatuur het dossier 'alternatieve financiering van schoolgebouwen' meermaals werd besproken in de commissie voor Onderwijs, meer bepaald in een werkgroep. Ik wil ervoor pleiten om dezelfde werkwijze van bij de start aan te houden. Aangezien het om een belangrijk principe en aanzienlijke middelen gaat, wil ik u vragen om de bevoegde commissies hier zo nauw mogelijk bij te betrekken.

Ik wil dezelfde vraag herhalen voor het overkoepelende dossier van de alternatieve financiering. Hoe zult u de informatie- en discussierondes op korte termijn met de betrokkenen organiseren?

Ik heb in de afgelopen dagen kennis genomen van enkele denksporen van collega's over sportinfrastructuur. Kan dat op een of andere manier in dit dossier worden ingepast?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik wil even verwijzen naar een paar recente elementen. Op 18

december 2003 werd door het parlement unaniem een resolutie goedgekeurd. Het belang van scholenbouw werd onderstreept. Verder stelt de resolutie dat we inzake financiële ruimte voor scholenbouw achterophinken in het Europese en het OESO-peloton. De resolutie dringt dan ook sterk aan op een inhaaloperatie.

We hebben de minister van Onderwijs daarover geïnterpelleerd op 9 november 2004. Hij antwoordde: 'U weet dat de Vlaamse Regering bij de begrotingscontrole een budgettaire meerjarenplanning zal opstellen. Ik als minister en u als commissieleden moeten dan weten wat we kunnen verwachten van de alternatieve technieken zodat we correct kunnen laten weten aan de Vlaamse Regering wat zij in de budgettaire meerjarenplanning moet inschrijven voor schoolgebouwen. Het is dus het uur van de waarheid. Ik neem me voor u te voeden met mijn conclusies waar ik vandaag nog niet op durf vooruitlopen.'

We hebben daar een met redenen omklede motie aan gekoppeld. Die werd goedgekeurd door de plenaire vergadering op 24 november 2004 'de financiële beleidsruimte voor schoolinfrastructuur in de loop van de huidige legislatuur substantieel te verhogen tot een niveau waardoor Vlaanderen ten minste het OESO-gemiddelde bereikt, de wachtlijsten bij DIGO tegen het eind van de huidige legislatuur worden gehalveerd, scholen binnen 5 jaar kunnen starten met verbouwen of bouwen'.

Op 16 februari 2005 werd een actuele vraag gesteld naar aanleiding van de geplande verkoop van GIMV-aandelen. Minister Vandenbroucke antwoordde toen: 'De regering neemt zich inderdaad voor een echte inhaaloperatie te doen op het vlak van scholenbouw. Het is onze bedoeling om daarvoor aanzienlijke financiële middelen in te zetten, ook buiten onze begroting. Momenteel leg ik de laatste hand aan een concreet technisch schema dat dit mogelijk moet maken. Ik heb inderdaad beloofd dat ik dit voor de begrotingscontrole van 2005 aan het parlement zal voorleggen. Ik denk dat ik dat ook zal kunnen.'

We werden intussen geconfronteerd met het jaarverslag van DIGO van 2004. Dat verscheen in de pers op 13 mei 2005. De essentie is dat de wachtlijst ondertussen met een miljard overschreden is. Er staan 14.048 dossiers op de wachtlijst. Uiteraard heb ik minister Vandenbroucke herinnerd

De Meyer

aan zijn uitspraken en aan de zorg die niet alleen bij mij maar bij de meeste leden van het Vlaams Parlement leeft. Hij was daardoor lichtjes geïrriteerd. Hij vond dat ik beter de minister-president hierover zou ondervragen. Uiteraard doe ik dat.

In de VRT-uitzending van De Zevende Dag van 29 mei 2005 sprak u over een nieuwe manier om extra geld te genereren voor de noodzakelijke infrastructures in scholen, rusthuizen of voor wegen. Het zou daarbij gaan om een systeem waarbij geld wordt geleend via derden en de Vlaamse Regering borg staat voor de afbetaling van die lening. De Nationale Bank heeft intussen laten weten dat het om een correcte financieringstechniek gaat.

Mijnheer de minister-president, welke timing zal worden gevolgd in dit dossier? Hoeveel financiële middelen zullen daarvoor worden uitgetrokken?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Ik ben blij dat ik me bij deze vraag kan aansluiten, want mijn vraag over de financiering van de schoolinfrastructuur was in de Commissie voor Onderwijs reeds ingediend op 9 mei, maar is daar om allerlei redenen nog niet aan bod gekomen. Intussen is ze ook compleet achterhaald aangezien minister Vandenbroucke op 26 mei heeft gezegd dat zijn plan klaar is. U hebt dat intussen bevestigd.

Mijnheer de minister-president, kunt u het nieuwe systeem toelichten, in het bijzonder dan wat de schoolinfrastructuur betreft? Zal het nieuwe systeem automatisch de reeds bestaande wachtlijsten overnemen? Of zullen beide systemen naast elkaar bestaan en zullen de scholen dan tussen beide systemen kunnen kiezen? Welke timing stelt u voorop om de wachtlijsten voor de scholen weg te werken zodat scholen weten waar ze aan toe zijn als ze willen of moeten renoveren?

Tot slot sluit ik me aan bij de vraag van mevrouw Vanderpoorten om de bevoegde commissies daar nauw bij te betrekken.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister-president, ik heb u een aantal maanden geleden geïn-

terpelleerd over de samenhang binnen de Vlaamse Regering. U hebt toen geantwoord dat deze regering beslissingen neemt en deze beslissingen vervolgens uitvoert. Er wordt pas gecommuniceerd als er een beslissing is genomen. U hebt het zelfs nog scherper verwoord.

Enkele weken geleden kondigde minister Peeters aan dat de brug van Temse zal worden verdubbeld. Hij zegt niet wanneer en hoe dat zal gebeuren en met welke middelen: hij deelt gewoon mee dat het zal gebeuren. Vorige week verklaarde minister Peeters dat de noord-zuidverbinding in de Kempen zal worden gerealiseerd. Twee weken geleden zei minister Vervotte in de Gazet van Antwerpen dat er 48 rusthuizen zullen worden gebouwd.

U kondigde in de Zevende Dag aan dat er met een nieuwe financieringstechniek zal worden gewerkt waardoor een hele reeks problemen zullen worden opgelost. Als ik uw uitspraak van een paar maanden geleden goed begrijp, gaat het hier om een aankondiging van iets dat er misschien zal komen en misschien een aantal problemen zal oplossen. Intussen zijn er ook een aantal verklaringen geweest van minister Vandenbroucke waaruit blijkt dat hij anders denkt over de inhoud van de techniek.

Ik vind dit een bizarre manier van aankondigen die niet alleen mij is opgevallen. In de Commissie voor Financiën waren er collega's uit de meerderheid die dezelfde bedenking hebben gemaakt over deze aankondigingscultuur van de Vlaamse Regering.

Ook het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement heeft beslist een aantal zaken samen te voegen. Ik kan deze beslissing begrijpen, maar het is niet goed heel wat zaken op een hoop te gooien. Mevrouw Vanderpoorten heeft erop gewezen dat er het probleem is van de wachtlijsten voor de bouw van schoolgebouwen, maar ook het probleem van de sociale huisvesting, een aantal infrastructuurwerken en de bouw van rusthuizen. Ik hoop dat die discussie nog kan worden gevoerd in de verschillende commissies.

Bij de bespreking van de begroting 2005 heb ik verklaard dat ik het heel bizar vind dat een gewest en gemeenschap als Vlaanderen zo weinig schulden heeft en op heel korte termijn nagenoeg schuldenvrij zal zijn. Als ik de meerjarenbegroting 2006-2009 goed heb begrepen, dan zal ook de

Stassen

impliciete schuld heel sterk worden afgebouwd. Dat betekent dat Vlaanderen binnen 3 à 4 jaar geen schulden meer zal hebben, terwijl er nog heel wat uitdagingen zijn inzake onderwijs, openbare werken, milieu, welzijn, enzovoort. Het is goed dat er wordt gezocht naar een oplossing. Ik hoop echter dat er meer zal gebeuren dan enkel het aankondigen van een aantal zaken en dat rekening wordt gehouden met wat in het verleden werd gezegd.

Mijnheer de minister-president, voormalig minister van Welzijn Vogels heeft op een bepaald moment de idee geopperd om een heel kleine aanpassing door te voeren voor het VIPA. Ze zei dat als vandaag wordt beslist om een vrij duur ziekenhuis te bouwen, het zou kunnen dat de hele VIPA-begroting van dat jaar is opgebruikt, terwijl het enkele jaren duurt vooraleer het gebouw af is. Ze stelde voor het bedrag te delen door het aantal jaren dat er wordt gebouwd.

Voormalig CD&V-fractie leider Van Rompuy protesteerde daar sterk tegen. Hij zei dat dit neerkwam op een debutgettering en dat die praktijk inging tegen de annaliteit van de begroting. Er werden een hele reeks opmerkingen gemaakt. Het is van belang dat er ook wordt gekeken naar wat toen werd gezegd.

Ik blijf consequent bij mijn stelling die ik heb verdedigd bij de discussie over de begroting van 2005. De Vlaamse Regering zal op termijn schulden moeten maken om in te gaan op een aantal uitdagingen. Daarmee zijn we het eens. Het verwondert me echter sterk dat er zoveel aankondigingen worden gedaan. Als we het rekensommetje maken, komen we op een bedrag van miljoenen of zelfs miljarden euro's.

Ik denk daarbij aan wat minister Peeters heeft aangekondigd. We moeten dan ook nog rekening houden met wat er staat te gebeuren met de haveninfrastructuurwerken in Antwerpen en Gent, en de missing links. Daarnaast is er de bocht van 180 graden in verband met het dossier-Deurne, de uitdagingen in verband met de noord-zuidverbinding in Limburg, de noord-zuidverbinding in de Kempen, de Scheldebrug in Temse, de luchthaven van Zaventem. Het onderdeel over de fietspaden en de zwarte punten is opgenomen in de meerjarenbegroting. Minister Vervotte heeft beslissingen

aangekondigd in verband met de rusthuizen. Er zijn echter ook nog heel wat problemen met de schoolgebouwen.

Mijnheer de minister-president, het totale bedrag voor dat alles is heel hoog. Hoe groot is dat bedrag? Hoe zullen de zaken worden aangepakt? Ik veronderstel dat u daar allemaal rekening mee houdt. Uw aankondiging was vrij vaag. Gelieve me nu al te verontschuldigen indien ik het weer verkeerd begrepen zou hebben – dat zal dan wel aan mij liggen. U zegt dat de techniek erin zal bestaan dat de banken voor ons zullen werken en wij de interesten zullen terugbetalen. Indien ik het met mijn Wase en Limburgse logica verkeerd heb begrepen, hoop ik dat u me duidelijker uitlegt waar die techniek dan wel uit bestaat.

Ook indien die methode door de verschillende organen wordt goedgekeurd, moet u weten voor welk budget ze kan worden toegepast en hoelang ze kan worden gebruikt. Het risico bestaat immers dat vandaag bepaalde zaken worden goedgekeurd, maar dat door langlopende leningen de toekomst wordt bezwaard met een hele reeks schulden.

Het is logisch dat daarover vragen worden gesteld. Ik zal ook minister Peeters ondervragen over de door hem aangekondigde infrastructuurwerken.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijneer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, ik hoop dat vandaag een tipje van de sluier wordt opgelicht. Naar aanleiding van de beleidsnota Openbare Werken werd gezegd dat één derde van de missing links tijdens deze regeerperiode zouden worden weggewerkt. Bij de budgetcontrole 2005 heb ik minister Peeters daarover voor de vierde keer ondervraagd. Hij heeft me toen naar u doorverwezen. Ik sluit me dan ook graag aan bij de interpellatie.

We lezen regelmatig over een aantal grote infrastructuurwerken. Daarvoor worden allerlei systemen bedacht. Volgens de kranten worden de kosten voor de ontsluiting van Zaventem nu geraamd op 800 miljoen euro. Aan de Australische aandeelhouders van BIAC werd gevraagd of ze zouden participeren. Dat is allemaal positief.

Wie een beetje de PPS-regeling volgt, weet dat er al heel wat ideeën bestaan. De enige PPS die ik tot nu toe heb gezien, is de DBFM-formule, die voor

Peumans

de Oosterweelverbinding zal worden toegepast. Vorige week is daarover nog een uitgebreide tussentijdse rapportage gegeven.

Mijnheer de minister-president, er worden GIMV-aandelen verkocht. Zal de opbrengst daarvan ook een rol spelen? Het zou gaan om twee keer 75 miljoen euro. U hebt vroeger verklaard dat de ene helft zou worden gebruikt voor innovatie en het andere deel voor infrastructuur. Er bestaan inventarissen over de scholenbouw, de RVT en de ziekenhuizen. Is er ook een inventaris van wat men de komende jaren wil realiseren op het vlak van weginfrastructuur? Gaat het dan om nieuwe wegen, de zogenaamde missing links, of over de grote structurele achterstand op het vlak van onderhoud?

Volgens welke systemen of concepten zal worden gewerkt? Ik zal de goede vragen van mevrouw Vanderpoorten niet herhalen. Er wordt heel veel over PPS en alternatieve financiering gesproken, maar de resultaten zijn nietenderend. In het buitenland heeft men daar wel veel ervaring mee, maar Vlaanderen moet een inhaaloperatie doen. In tegenstelling tot de mening van de heer Stassen, vind ik het goed dat er naar alternatieve financiering wordt gezocht. In een interview hebt u gezegd dat wie een huis bouwt meestal een lening aangaat, maar dat de overheid ook vanalles bouwt dat dan cash wordt betaald. Dat is een idiote situatie.

Mijnheer de minister-president, na het vier keer gevraagd te hebben, wil ik nu graag eens de waarheid van u horen.

De voorzitter: De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt: Ik sluit me uiteraard aan bij de laatste opmerking van de heer Peumans. (*Gelach*)

Bepaalde opmerkingen verbazen me een beetje, vooral die van de heer Stassen. Ik dacht dat Groen! ook grote voorstander was van het Stabiliteitspact en de overeenkomst tussen de federale overheid en de gewesten. Mijnheer Stassen, u kunt dat niet enerzijds goedkeuren en anderzijds in vraag stellen, u moet rechtlijnig zijn. Een van

de gevolgen is dat Vlaanderen in een moeilijke financiële situatie zit.

Mijnheer de minister-president, er moet een bepaalde continuïteit zijn in het beleid. U kunt een inventaris opmaken en updaten, maar ik hoop dat u de hele boel niet opnieuw wilt omgooien. In een aantal domeinen zijn we net af van dat soort politiek waar blunders werden gemaakt. Ik wil daar niet opnieuw in terecht komen. Er wordt nu nagedacht over PPS, wat niet helemaal nieuw is. Het is echter niet eenvoudig in onze structuren om dit op een goede manier uit te werken. Ik sluit me dan ook aan bij de vragen van mevrouw Vanderpoorten. Onze fractie is vragende partij om werkbare formules uit te werken, en niet alleen op het vlak van onderwijs. Ik heb persoonlijk ook denkwerk daaromtrent meegemaakt en ik weet hoe complex dit kan zijn. Ik pleit dan ook voor de nodige ruimheid van denken. De formule moet kunnen worden aangepast naargelang het domein. Bij openbare werken bijvoorbeeld zijn er andere problemen dan bij schoolgebouwen.

Ik pleit ervoor om ook de lokale overheden mogelijkheden te bieden op dit vlak. Ze maken ook steeds meer gebruik van dergelijke formules en er zijn een aantal verwezenlijkingen die een succes kunnen worden genoemd. Het zou goed zijn dat de regering daarin het voortouw neemt. Er worden al een tijd onderzoeken gedaan naar dergelijke formules, maar de tijd is nu gekomen om tot concrete resultaten te komen.

We moeten ook toegeven dat er in het verleden al een en ander is verwezenlijkt. Na elke verkiezing is er niet steeds een hergeboorte, al is dat bij sommige politici wel het geval. Ze worden opnieuw geboren en ontdekken 'nieuwe' problemen. Er zijn inspanningen gebeurd, maar er is nog niet genoeg manoeuvreerruimte op het vlak van alternatieve financiering. Er zijn nu verklaringen afgelegd, maar de tool moet goed worden uitgewerkt. Als dat niet gebeurt, stokt alles. Er kunnen natuurlijk vragen worden gesteld bij de verklaringen van de minister van Onderwijs als het instrument waarmee hij zijn beleid moet uitvoeren, niet wordt uitgewerkt. Ik dacht nochtans dat de Vlaamse Regering had beslist om dat gezamenlijk te doen.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, er bestaat heel wat belangstelling voor alternatieve

Matthijs

financiering en PPS. Dat is onlangs ook gebleken op een studiedag van de Vlaamse Confederatie voor de Bouw. Daar is gesteld dat via alternatieve financiering en PPS, de overheid ruim 500 miljoen euro extra per jaar zou kunnen investeren in wegen, bodemsanering, scholen, ziekenhuizen en stadskernvernieuwing. Het voordeel is dat verschillende partners hun expertise kunnen samenbrengen en dat de synergievoordelen sneller resultaat kunnen opleveren.

Tijdens die studiedag van de Vlaamse Confederatie voor de Bouw is de Vlaamse overheid gevraagd om de PPS-projecten te vergemakkelijken. Om oeverloze discussies te vermijden, zou de Vlaamse overheid het verloop van de selectieprocedure zeer nauwkeurig moeten omschrijven. De bedrijfs-wereld wil een duidelijk kader krijgen. Dit kader moet ervoor zorgen dat de PPS en de alternatieve financiering snel van de grond komen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik wil kort nog even de achtergrond van deze problematiek schetsen en een paar aanvullende vragen stellen.

Volgens de heer Stassen staan heel wat investeringen in de economische infrastructuur op stapel. We mogen het concurrentiegehalte van de Vlaamse economie niet uit het oog verliezen. Onze loonkost vormt niet onze enige concurrentiële handicap. Uit de rapporten van professor Moesen blijkt dat we ook met betrekking tot onze economische infrastructuur inspanningen moeten leveren. De voorbije tien tot vijftien jaar heeft de overheid eigenlijk gedesinvesteerd. In percentpunten van het BBP behoren onze overheidsinvesteringen tot de laagste in Europa. Op dit vlak is een inhaaloperatie absoluut noodzakelijk.

Tegen het einde van de huidige legislatuur zal Vlaanderen zo goed als schuldenvrij zijn. De lage rentevoet opent in dit verband dan ook een aantal mogelijkheden.

Mijnheer de minister-president, u beschikt over verschillende alternatieven, zoals projectvennootschappen en back-to-backoperaties. Welke cri-

teria zal de Vlaamse Regering bij het maken van een keuze hanteren? Zijn die criteria afhankelijk van het projectgebied, zoals de huisvesting, de zorgvoorzieningen, de scholen of de verkeersinfrastructuur? Welke rol zal de PMV spelen? Als ik het goed heb begrepen, vormt de PMV een belangrijk instrument voor het regeringsbeleid.

De rentevoet bedraagt momenteel drie basispunten. Dit is uiteraard een positief gegeven. Zodra de rente weer begint te stijgen, kan dit voordeel uiteraard op een koekoeksjong beginnen te lijken. In welke mate is de Vlaamse Regering van plan bepaalde normen af te spreken? Tot welk volume kan de alternatieve financiering van investeringsprojecten groeien?

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Mijnheer de voorzitter, aangezien hier al veel is gezegd, wil ik me tot een paar korte vraagjes beperken.

Mijnheer de minister-president, is het door u voorgestelde systeem het enige alternatieve systeem? Zijn de voorbije jaren verschillende alternatieve systemen ontwikkeld? Staan die systemen reeds op punt? Worden ze, naast de bestaande subsidiekanalen, al op het terrein toegepast?

Wat is de verhouding tussen de alternatieve financiering en de eigendomsstructuur? Er is op dit vlak een gigantisch verschil tussen de verschillende beleidsdomeinen, bijvoorbeeld tussen openbare werken en schoolinfrastructuur.

De heer Martens heeft steeds de plaats en de rol van de lokale besturen benadrukt. Mevrouw Vanderpoorten heeft daarnet naar brede scholen verwezen. De architecturale en stedenbouwkundige elementen spelen een rol in deze investeringen. We hebben hierover in het verleden al boeiende debatten gevoerd. Gaat dit verband ook op voor welzijnsvoorzieningen en voor sociale huisvesting? Is dit verband met het stedenbouwkundig beleid al uitgeklaard?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, de heren Bossuyt en Van den Heuvel

Leterme

hebben de samenlevingsproblematiek goed geschetst. Ik wil het hier dan ook eerst even over de noodzakelijke sanering van de overheidsfinanciën hebben.

Vroeger gingen heel wat mensen ervan uit dat de tekorten zouden verdwijnen op dezelfde manier als ze waren ontstaan. Nu hebben we een sanering van de overheidsfinanciën op gang gebracht. Die sanering heeft onder meer tot een desinvestering in de economische infrastructuur en in de infrastructuur voor de collectieve voorzieningen geleid. Dit is begrijpelijk. Het is nu eenmaal politiek evident om op dit vlak te bezuinigen dan om de sociale uitkeringen of zo te beperken.

In het kader van de sanering van de overheidsfinanciën zijn een aantal stabilisatie- en convergentieprogramma's tot stand gekomen en zijn een aantal pacts gesloten. De Vlaamse overheid zorgt al geruime tijd voor het federale begrotingsevenwicht. Ten gevolge van een stabiliteitsprogramma heeft de Vlaamse overheid besloten de HRF-norm niet te verstrengen. Uit de cijfers blijkt dat Vlaanderen ook op dit ogenblik voor het globaal evenwicht in dit land zorgt.

Dit gegeven plaatst ons voor een maatschappelijke paradox. Vlaanderen heeft een overschot op een begroting van ongeveer 20 miljard euro. Dankzij de inspanningen die tijdens de vorige legislaturen zijn geleverd, zal Vlaanderen binnenkort haast schuldenvrij zijn. De rente staat laag, hoewel deze stand uiteraard fluctuaties kent. Indien we willen dat onze maatschappij en economie verder op hetzelfde niveau blijven functioneren, zullen we evenwel een degelijke infrastructuur moeten bieden aan de welzijns- en zorgvoorzieningen, de sociale huisvesting, de onderwijssector en de economische sector. Het moet de bedoeling zijn die paradox zo goed mogelijk aan te pakken.

Mevrouw Vanderpoorten, in de vorige legislatuur werden inderdaad aanzetten gegeven om een aantal denksporen uit te tekenen.

Binnen de Vlaamse Regering ben ik bevoegd voor de publiek-private samenwerking, dus voor het onderzoeken van alternatieve financieringen en de coördinatie van het begrotingsbeleid ter zake. Vanuit die zorg hebben we, misschien iets te exhaustief en te grondig – waarmee ik bedoel dat

achteraf is gebleken dat een aantal gesprekken niet echt nuttig waren –, de voorbije zeven maanden enorm veel werk en energie gestoken in het voorbereiden van het mobiliseren, op basis van door het algemeen belang verantwoorde voorwaarden, van voldoende financiële middelen voor het zorgvuldig en correct beantwoorden van de belangrijke maatschappelijke vragen, zonder de sanering van de overheidsfinanciën en onze verplichtingen ter zake in gevaar te brengen.

Ik ben zelf verantwoordelijk voor de PPS en de coördinatie van de activiteiten daaromtrent. Samen met alle ministers hebben we een aantal gemeenschappelijke initiatieven genomen. Daarnaast zal elke minister, vanuit de specificiteit van zijn sector, zelf formules uittekenen die enkel voor zijn sector gelden.

Het feit dat er voor openbare werken op een bepaald moment individualiseerbare begunstigen zijn van een collectieve investering – dus van een investering van gemeenschaps- en belastinggeld –, omdat ze bijvoorbeeld exploitant zijn van de luchthaven of gebruiker zijn van de infrastructuur, is een ander gegeven. Het is ook maatschappelijk en individueel acceptabel, denk aan Oosterweel, dat een bijdrage wordt geleverd, maar dat is een andere situatie dan de kosteloosheid van het onderwijs, want aan het kind of het gezin wensen we geen bijdrage te vragen.

Het gemeenschappelijk denkwerk, en de toetsing met de Nationale Bank, de Europese Investeringsbank en het Instituut voor de Nationale Rekeningen, geldt voor een aantal algemene lijnen. Ondertussen hebben we hierover een gunstig advies ontvangen.

Daarnaast gebeuren nog bijzondere inspanningen door elke minister. De demarche die ik heb ondernomen naar BIAC, om cofinanciering te vragen voor het investeringswerk voor de fly-over E19-Brucargo, en waarvoor ik de principiële toezegging van BIAC heb ontvangen, is een publiek-private samenwerking. Dat kadert niet meer in de algemene oefening. Het is een oefening voor dat specifieke werk. Oosterweel en de tolproblematiek is ook een voorbeeld van publiek-private samenwerking.

Als we het ruim beschouwen, is het meest succesvolle verhaal van PPS de samenwerking in zorg,

Leterme

welzijn en onderwijs. Er wordt soms in theorie gesproken over publiek-private samenwerking, maar dat is het meest succesvolle voorbeeld van PPS, tot spijt van wie het benijdt.

Vanuit de afspraak om een aantal zaken gemeenschappelijk uit te tekenen en een aantal zaken per sector te bekijken, hebben we ondertussen een selectie gemaakt van een aantal financieringstechnieken, die voor advies zijn voorgelegd aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen. Op 24 mei 2005 werd in het advies groen licht gegeven, onder voorbehoud van kennisname van de lastenboeken van de concrete projecten. De heer Verjus, voorzitter van het directiecomité van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, beschrijft in het advies onze voorstellen en geeft commentaar. In het algemeen, met uitzondering van een probleem met een of twee technieken, zegt hij dat het, vanuit ESR-perspectief, een consistente aanpak is.

Mijnheer Van Baelen, het ESR-perspectief is beslissend voor het al dan niet betrekken van de lokale besturen. Als er in entiteit II via de lokale besturen, ESR-matig, een instroom is van uitgaven, is dat in contradictie met onze doelstelling om, staande het stabiliteitsprogramma, te investeren. Dat is een reden waarom we er op dit moment niet mee werken, want op die manier wordt de ESR-problematiek niet opgelost. Dat betekent niet dat de Vlaamse overheid niet ter beschikking staat van de lokale besturen om concrete projecten mee te ondersteunen door het inbrengen van de vergaarde kennis.

Collega's, de ministers werken dus niet parallel aan denksporen, het gebeurt zeer gecoördineerd. Ik heb gezegd dat we nu zeker weten dat de politieke wil er is om het te doen, maar ook dat er voor het Instituut voor de Nationale Rekeningen een raamwerk is met een aantal, ESR-matig, passende financiële producten. Het instituut is voor ons land aangeduid om de ESR-comptabiliteit van een aantal financieringssystemen op te lossen.

Voor het geheel van financiële producten dat we proberen uit te werken, bouwen we ook voort op studies en initiatieven uit het verleden en uit het buitenland. Ik heb ook een onderhoud gehad met de heer Maystadt, die me een goed overzicht heeft gegeven van zaken die elders gebeuren. Het geheel

van financieringstechnieken dat we proberen uit te werken heeft dus niet de ambitie schulden op te bouwen, mijnheer Stassen. (*Opmerking van de heer Jos Stassen*)

U hebt gezegd dat we schulden zullen opbouwen. Het woord debudgettering is zelfs door een aantal mensen gebruikt. Dat is het niet. De budgettaire impact van de financiële producten zal herkenbaar zijn, op basisallocaties zullen kredieten ingeschreven zijn. Wel zullen we, staande het stabiliteitsprogramma, ervoor zorgen dat we iets meer zullen evolueren naar de economische gulden regel, namelijk dat als een investering rendeert over een lange periode, het maatschappelijk noodzakelijk is om ook de financiering over een langere periode te spreiden. Als we er willen voor zorgen dat de technieken die we hanteren niet duurder zijn dan het beroep op overheidspapier in hoofde van de overheid, moeten we ook durven erkennen dat het maatschappelijk niet zinvol meer is om alleen cash te financieren, zeker met een rentestand van 2 tot 3 percent voor openbare besturen.

We werken gezamenlijk en gecoördineerd aan een inhoudstafel van mogelijke denksporen die dan per sector worden toegepast op basis van de specifieke noden. Dit gaat van ideeën over tolgeld tot en met projectvennootschappen en andere zaken.

Mevrouw Vanderpoorten, met betrekking tot de investeringsnoden in het onderwijs is het juist dat de Bengelbevak niet de meest goede mogelijkheid is omwille van een aantal elementen van complexiteit en kostprijs. Een formule zoals DBFM is volgens ons beter toepasbaar op deze sector. Uiteraard moet de keuze voor het product gemaakt worden op basis van de ESR-consolidatie, en daarbij is DBFM een betere oplossing dan de Bengelbevak.

De conceptnota Scholenbouw is door minister Vandenbroucke op 4 maart voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Ik heb die zelf opgenomen in een coördinerende nota over alternatieve financiering die door de regering is besproken op 15 april. Mijn conceptnota is mede geïnspireerd door onder meer de PMV en het Kenniscentrum PPS.

Er is gevraagd hoe het zit met de mobilisatie van gelden die geparkeerd zijn bij de PMV. Een kleine correctie: de twee keer 75 miljoen euro zullen vooral komen uit de verkoop van aandelen Staal

Leterme

Vlaanderen, waarbij iets meer dan 200 miljoen euro is geogst. Zowel het Innovatiefonds, waarvan een aantal weken geleden de conceptnota is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, als de infrastructurele pot van twee keer 75 miljoen euro, zullen vooral worden gealimenteerd vanuit de opbrengst van de verkoop van aandelen van Staal Vlaanderen, gerealiseerd door minister Van Mechelen. De 75 miljoen euro die nu bij de PMV zijn geparkeerd, kunnen dienstig zijn voor kapitaalparticipaties of een rol hebben in het geheel van de technieken die we zullen hanteren.

Ik vat samen. Inzake scholenbouw is er een conceptnota van minister Vandembroucke die is opgenomen in onze globale visie. We gaan in de richting van DBFM. We zijn simulaties en berekeningen aan het uitwerken. In de komende weken, voor of na de zomer, zullen we knopen doorhakken en ervoor zorgen dat alles juridisch op punt staat. Ik stel heel duidelijk dat de principiële beslissing genomen is: we gaan via alternatieve financiering voor een zeer sterke afbouw van de wachtlijsten in de scholenbouw, bij de rusthuizen en in andere sectoren. Vandaag wens ik nog geen bedragen te plakken op hoeveel dat zal zijn en wat de financiële impact zal zijn omdat we nog berekeningen aan het maken zijn. Grosso modo is ons streefdoel om te evolueren naar de halvering van de wachtlijsten in de verschillende sectoren. Het ritme en de manier waarop dit zal gebeuren, zullen deels afhankelijk zijn van de sectoren zelf.

Ik heb mijn mensen gevraagd een raming op te vragen. Men zegt me – en ik geef de cijfers onder heel veel voorbehoud – dat in de welzijnssector het wegwerken van de wachtlijst ongeveer 550 miljoen euro zou kosten, in de onderwijssector houdt men rekening met 1.400 tot 1.500 miljoen euro voor de scholenbouw en in de huisvestingssector zegt men dat de raming nog steeds 70.000 woningen bedraagt. Volgens specialisten is dat een onderraming van de werkelijke noden omdat mensen zich op den duur niet meer inschrijven op een wachtlijst voor een sociale woning, maar zich op de privé-markt richten.

Alle wachtlijsten wegwerken binnen de huidige legislatuur zullen we wellicht niet kunnen, daar zal meer tijd voor nodig zijn. Het is onze ambitie

om een zeer betekenisvol deel van die wachtlijsten af te bouwen.

Er was een vraag van mevrouw Vanderpoorten over enerzijds de verhouding tussen wat er wordt geabsorbeerd via alternatieve financiering en anderzijds de bestaande basisallocaties waarop kredieten zijn ingeschreven, al naar gelang het geval via de DIGO of eigen investeringen. Indien we geen kredieten in stand hielden, zowel voor instandhoudingswerken als voor lopende dossiers, dan zouden we verkeerd bezig zijn, want dan zouden we langs de ene kant een wachtlijst proberen weg te werken en ondertussen een nieuwe wachtlijst doen ontstaan. Het is de bedoeling de zaken parallel uit te werken en kredieten te behouden via de lopende technieken. Het zal aan de operatoren, de inrichtende machten en de mensen op het terrein zijn om te oordelen via welk kanaal ze inspelen op de geboden mogelijkheden.

Wat de timing betreft, bij de opmaak van de begroting 2006 moeten we heel precies de budgettaire impact kunnen verrekenen. Ook bij de opmaak van de meerjarenbegroting wordt daar uiteraard rekening mee gehouden. Tegen die tijd moeten alle administratieve, juridische, fiscale en financieel-technische elementen helemaal uitgewerkt zijn. Daar is men nu mee bezig. Voor mij mag dat wat tijd in beslag nemen: liever de zaken tweemaal bekijken dan op een onvolkomen wijze van start gaan. Het is de bedoeling dat ik de voorgestelde concepten verder coördineer en dat de betrokken Vlaamse ministers in hun sector de concrete projectaanpak gaan uitwerken.

Wat het VIPA betreft, lijken de zaken me iets eenvoudiger. De techniek van het vervangen van de algemene injectie van een volume per dossier door het engagement met betrekking tot de leninglast van een lening gedaan door de initiatiefnemer heeft – weliswaar onder voorbehoud – een gunstig advies gekregen van het Instituut voor Nationale Rekeningen. Deze techniek is eenvoudig en lijkt me het meest aangewezen.

De ministers kunnen een beroep doen op het Vlaams Kenniscentrum PPS en op PMV om hun plannen voort uit te werken. Het is de bedoeling daar in 2006 mee te beginnen en de rest van het jaar te gebruiken om alles goed op punt te stellen. Hoe de dossiers dan concreet verlopen, zal afhangen van de sector. Ik geef een voorbeeld in ver-

Leterme

band met het VIPA. Er is zoiets als de kalender met betrekking tot de realisatie van investeringen die men opmaakt in samenspraak met de federale regering. Een deel van die investeringen wordt immers gemaakt via de ligdagprijs. Dit moet dus worden afgesproken met de federale overheid. We zouden immers een geweldige inhaaloperatie kunnen doen, maar als federaal de budgetten niet worden vrijgemaakt voor die meervraag van 40 percent in de ligdagprijs, dan zou dit leiden tot een probleem. Dat overleg is gaande en moet worden gevoerd. Tegen het einde van het jaar moet dit alles dus rond zijn en gaan we per sector de dossiers opstarten, wat moet culmineren in de aanbesteding en het verwezenlijken van werken. Vanwege het kabinet van minister Vandembroucke kan ik u meedelen dat ondertussen de administrateur-generaal van DIGO voor de zomer een eerste rapport vanwege zijn diensten zal leveren met betrekking tot de concrete uitwerking van het concept wat zijn opdrachten betreft.

Ik probeer te antwoorden op een aantal concrete vragen. De vragen over de betrokkenheid van PMV zijn beantwoord. Dat geldt zowel voor die 75 miljoen euro als voor het leveren van expertise. Mijnheer Peumans, u vroeg naar de inventarisatie van de achterstand inzake investeringen in weginfrastructuur. Daarvoor verwijs ik naar minister Peeters. Ik heb die informatie niet bij. Ik meen te begrijpen dat die inventaris ondertussen is opgemaakt. Dan gaat het zowel over een lijst van missing links als over een inventaris van de staat van de wegen en wat er nodig is terzake. Ik ben echter geen expert. Men zegt me echter hier net dat er een rapport bestaat. Ik verontschuldig me. Ik ben terzake onvoldoende onderlegd om u daar een sluitend antwoord op te geven. Ik geef liever geen antwoord dan een foutief.

De heer Jan Peumans: Minister Peeters had het over een derde van de missing links. Dat zijn de grootste kosten. Ik ken uiteraard de inventaris van de missing links in Vlaanderen. Die staan trouwens ook in het Mobiliteitsplan Vlaanderen. De vraag is op welke missing links men zich gaat concentreren. De heer Stassen heeft gelijk wat dat betreft: minister Peeters heeft meermaals gezegd dat zou worden onderzocht hoe de noord-zuidverbinding alternatief zou kunnen worden gefi-

nancierd. Dan was er de kwestie van BIAC. Daar hebt u op geantwoord. Maar zo waren er nog een aantal dingen. Telkens we minister Peeters die vraag hebben gesteld, verwees hij ons door naar u. We zullen die vraag opnieuw stellen. Wat dat betreft zijn we hardnekkig.

Minister-president Yves Leterme: In elk van de dossiers die u komt op te sommen, zowel op initiatief van het betrokken regeeringslid als met mijn medewerking, wordt gezocht naar de beste financieringstechniek. Voor een groot deel van de werken zal dat uiteraard gebeuren met reguliere middelen. Maar hier en daar, waar er iemand individualiseerbaar is die een voordeel heeft, zoals bij BIAC, of waar er eventueel andere financierings- of prefinancieringsmogelijkheden zijn, worden die ook bekeken. De heer Bossuyt ging niet anders tewerk toen hij die verantwoordelijkheid had als minister. Dat is de correcte aanpak. Wat de missing links betreft, is natuurlijk ook de afspraak gemaakt dat we een selectie zullen maken welke links nu zullen worden aangepakt. Over de noord-zuidverbinding in Limburg is er een consensus binnen de Vlaamse Regering. Minister Peeters heeft dus het recht om dat te zeggen. (*Opmerkingen van de heer Jos Stassen en de heer Jan Peumans*)

Ik ben altijd verbaasd over de gedrevenheid waarmee we het hebben over een noord-zuidverbinding in een regio die op de meest uiteenliggende punten slechts 150 kilometer breed is. Ik besef natuurlijk dat er nog meer is dan de noord-zuidverbinding in Limburg.

Mijnheer Van den Heuvel, er zijn inderdaad een aantal criteria om in te schatten welk instrument het meest geschikt is en welke keuzes moeten worden gemaakt. Elementen die daarbij zeker aan de orde komen, zijn de rechtszekerheid en de zekerheid van de verwezenlijking en de spreiding van het risico. U kent de ESR-problematiek van die risicospreiding. Zoals u zelf ook aangeeft, willen we enerzijds de toekomst niet te zwaar belasten, maar willen we anderzijds een financieringstechniek kiezen die niet duurder is dan een beroep op de overheid. Dat is steeds de moeilijkheid bij PPS. Er moet een techniek worden gezocht waarbij de privé-sector ook een voordeel heeft, want anders investeert die sector niet. Maar men mag niet zoveel meer geven dat een beroep op overheidspapier veel beter zou uitvallen. Zelfs gezien het feit dat we dat niet mogen, omwille van het Stabili-

Leterme

teitsprogramma, houden we daar rekening mee bij de beoordeling. Concreet, voor wat onderwijs betreft, speelt ook de complexiteit van de Bengelbevak een rol.

Over de eigendomsstructuur zou ik liever nog geen uitspraak doen, mijnheer Van Baelen.

We zullen het verdere verloop zo goed mogelijk verder uitwerken. Op het juiste ogenblik zal het parlement natuurlijk zijn controlerecht kunnen inroepen. Het parlement is de begrotingsautoriteit en heeft een controletaak, die perfect ingevuld zal kunnen worden.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. U hebt een zekere duiding verschaft en uiteraard moeten we nog vragen stellen aan de betrokken ministers.

Diverse collega's hebben gewezen op de ingewikkeldheid van de PPS-constructies en op het belang van het Kenniscentrum-PPS. Ik heb vernomen dat de kenniscel zal worden ondergebracht in de administratie en dat het Kenniscentrum als dusdanig zou verdwijnen. Die verandering zou gepaard gaan met een afbouw van personeelsleden. Is dat realistisch, gezien het belang ervan? De heer Peumans heeft erop gewezen dat we in vergelijking met het buitenland heel weinig ervaring hebben op dit vlak.

Minister-president Yves Leterme: Ik heb die wijziging zelf voorgesteld omdat ik heel ontgoocheld was over het resultaat van de werking.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik heb begrepen dat we over het hoofdstuk onderwijs terzake zeker nog van gedachten zullen wisselen in de Commissie voor Onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de minister-president, ook ik dank u voor uw antwoord. De

kwestie zal door ons zeker worden opgevolgd in de Commissie voor Onderwijs.

De voorzitter: De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het Kenniscentrum wou eerst de expertise verzamelen en opbouwen. Ik begrijp dat u ingrijpt omdat er geen resultaten zijn, maar wat nu? Wie zal het verdere denken en uitwerken op zich nemen?

Minister-president Leterme: Mijnheer Bossuyt, de dienst is goed geslaagd in het verzamelen van gegevens en informatie, en in het produceren van probleemstellende nota's, maar liet te wensen over op het vlak van het vertalen ervan in operationeel werk. Dat is mijn mening als verantwoordelijke. Op dit moment worden besprekingen die sectoren overschrijden gevoerd door een werkgroep bestaande uit mensen van de diverse kabinetten. Ze winnen expertise in, zowel bij de privé-sector als bij de PMV. Net als mijn collega-ministers ben ook ik zelf op pad gegaan om het er met veel gesprekspartners over te hebben. Op die manier proberen we zelf ook een beeld te vormen van wat er aan de hand is.

De sociale huisvesting is een heel specifieke sector. Ik kan niet antwoorden in naam van minister Keulen, want hij volgt de zaak zelf heel nadrukkelijk op. Daarom zit de sector nog niet in de globale enveloppe van projectvennootschappen, DBFM's of andere formules.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u geeft een heel ruime definitie van PPS. Volgens uw definitie zou ook ik een product van PPS kunnen zijn, want ik heb onderwijs genoten dankzij de steun van mijn ouders, maar vooral dankzij een studiebeurs. Ik denk dat het beter is om PPS niet zo ruim te interpreteren, want dan krijgen we een heel andere discussie.

Als PPS eng wordt gedefinieerd, dan is er naast het aspect dat gebruikers een deel terugbetalen, ook altijd sprake van een vorm van debudgettering, want er wordt nu over een aantal zaken beslist die op lange termijn lopen. De ontgoocheling over de kenniscel-PPS bestaat er wellicht in

Stassen

dat de cel geen nieuwe technieken heeft gevonden die geen debudgettering inhouden.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer Stassen, ik zal als gewezen auditeur van het Rekenhof mijn kennis over debudgetteren niet naast de uwe leggen. Ik kan attesteren tegenover dit Vlaams Parlement dat wat we voorleggen voor de zorgsector, de onderwijssector en de sector van de sociale huisvesting geen debudgettering is. Ik geef grif toe dat het wel gaat over een uitspreiden in de tijd van de kosten voor investeringen die ook gespreid in de tijd renderen. Dat is maatschappelijk verantwoord en beantwoordt aan de economische guldensregel, maar is geen debudgettering.

De heer Jos Stassen: We zullen hierover nog discussiëren, want dezelfde techniek zou ook bij de Liefkenshoektunnel en dergelijke worden toegepast. We hebben gemerkt wat er toen is gebeurd.

We zullen zien wat het wordt met al die technieken. Met mijn beperkt verstand heb ik het blijkbaar niet zo goed begrepen, maar wat ik wel meen te begrijpen, is dat u een idee hebt gelanceerd dat in een techniek wordt omgezet. Die technieken kunnen verschillen naargelang het domein.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Stassen, ik wil absoluut niet laten acteren dat ik een idee zou hebben gelanceerd. We hebben 7 à 8 maanden in stilte aan deze zaak gewerkt. We hebben alles formeel overgemaakt aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen. Op 24 mei kreeg ik een brief van de heer Verjus, voorzitter van het INR, die bevestigt dat het voor het overgrote deel, weliswaar onder voorbehoud van het nazicht van de lastenboeken, technieken zijn die ESR-conform zijn.

De heer Gilbert Bossuyt: Dat is niet nieuw.

De heer Jos Stassen: Ik zeg toch dat u het idee in een techniek hebt omgezet en dat de techniek kan verschillen naargelang het domein.

Minister-president Yves Leterme: Er wordt al 5 à 6 jaar aan dit dossier gewerkt in Vlaanderen.

De heer Jos Stassen: Een aantal ministers hebben voor hun beurt gesproken. Minister Vervotte

heeft gezegd dat er in één klap 48 nieuwe rusthuizen komen. *(Opmerkingen)*

Dat staat in de krant en dat bericht is niet herroepen.

Minister Peeters heeft werken aangekondigd voor miljoenen euro. U zegt nu iets anders. *(Opmerkingen van de heer Jan Peumans)*

De techniek zal in elk geval worden uitgewerkt en gebruikt. Dat is geen probleem maar een paar ministers hebben voor hun beurt gesproken.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het PPS-Kenniscentrum heeft voor de Oosterweelverbinding zinnige zaken verricht. Over andere initiatieven wil ik me niet uitspreken.

Het zou te gek zijn dat het Kenniscentrum zich niet in het buitenland zou kunnen informeren over alle mogelijke systemen. Het Nederlandse Kenniscentrum heeft een alternatieve manier gevonden voor de aanleg van de A59 in Den Bosch. Het zou jammer zijn dat de opgebouwde kennis verloren zou gaan. In de budgetcontrole lees ik dat er twee personeelsleden niet worden vervangen. Als het centrum wordt afgebouwd, moet dat duidelijk worden gecommuniceerd. Ik krijg om de twee dagen mails uit Engeland. Ik kan deelnemen aan allerlei congressen over PPS-constructies.

Tot nu toe is onze ervaring niet zo hoopgevend, kijk maar naar de sociale woningen. De Oosterweelverbinding is evenmin een voorbeeld van goede PPS. Eén derde van de kosten wordt betaald door de Vlaamse overheid. Eén derde komt van het tolgeld, dat wordt dus gedragen door de gemeenschap. Slechts 20 procent komt uit privé-hoek. Dat is toch erg weinig.

Er zijn allerlei denksporen in Vlaanderen. Tot nu toe hebben wij te weinig ervaring om het meest succesvolle spoor te kiezen. Het Oosterweelproject is daar een eerste goede aanzet toe.

Als het voorgestelde systeem effectief wordt geïmplementeerd, zullen de basisallocaties in de begrotingen worden aangepast. Klopt dat? Als ervoor wordt gekozen om bijvoorbeeld over zoveel jaar de missing links versneld aan te leggen, zal de bevoegde minister dan een extra bedrag krijgen?

Minister-president Yves Leterme: Het gaat over de sectoren waar er wachtlijsten zijn. Het zou niet normaal zijn om daar inspanningen te doen via alternatieve financiering zonder een instandhouding van de kredieten om de dossiers verder af te werken.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mijnheer de minister-president, kunnen wij een kopie krijgen van de stukken waar u naar verwijst?

Minister-president Yves Leterme: Bedoelt u de brief van het INR?

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Ja. Het zou nuttig zijn voor de Subcommissie voor Financiën en Begroting om over dat stuk te beschikken voor haar werkzaamheden.

Minister-president Yves Leterme: Ik zal contact opnemen met het INR over de procedure.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Hoe meer informatie, hoe beter.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Holocaustmuseum

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Holocaustmuseum.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, deze vraag was oorspronkelijk een actuele vraag. Door omstandigheden kon ze niet aan bod komen in de plenaire vergadering.

Begin mei is er veel gepraat over herdenkingsmomenten en de noodzaak om de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend te houden. We moeten de burgerschapsvorming bevorderen. Ik vind het als voormalige leerkracht belangrijk om leerlingen daarmee te confronteren en hun duidelijk te maken wat de gevolgen kunnen zijn.

De vorige Vlaamse Regering startte met de oprichting van een Holocaustmuseum in Mechelen. Dat was geen eenvoudig dossier. Er moest een gebouw worden aangekocht. Dat ging minder snel dan we toen wilden.

Wat is de stand van zaken in het dossier van het Holocaustmuseum? Het regeerakkoord spreekt op pagina 47 van een stichting die daarvoor zou worden opgericht. Er is een internationale task force opgericht. Heeft het een met het ander iets te maken? Wat is de betekenis van beide?

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, we weten allemaal dat het Holocaustmuseum een duur project is. Geld is schaars in deze legislatuur. Het moet mij van het hart dat er veel toezeggingen zijn gebeurd, zeker aan het einde van de vorige legislatuur, die ons nu financieel zwaar parten spelen. Het is zeer de vraag of er voldoende middelen zijn om het project te realiseren.

Van daaruit komt er een zekere dreiging. Ik maak me dan ook zorgen dat dit een sluimerend dossier wordt dat men niet durft op te geven, maar blijkbaar ook niet kan doorduwen door een gebrek aan geld. Er wordt wel geld vrijgemaakt, maar niet genoeg. Het project wordt sluimerend gehouden door de bestaande infrastructuur van het Joods Museum van Deportatie en Verzet (JMDV) te financieren waardoor het bijkomende ruimte krijgt. Ik vind dat geen goede zaak. Als het grote project er uiteindelijk niet komt, zullen we eindigen met een uitgebreid JMDV dat wordt uitgebaat door een privé-vzw. We financieren het JMDV nu al als archief, hoewel het eigenlijk aan geen enkele norm van archief voldoet. Bovendien is het een organisatie waarop we geen enkele wetenschappelijke controle kunnen uitoefenen, en dat is nefast. De hamvraag over het project van het Holocaustmuseum is welk soort museum we willen, wat het museum precies moet doen en hoe we met het

De Wever

holocaustverleden en de Belgische case willen omgaan.

Er wordt een zeer levendig internationaal debat gevoerd over de manier waarop we met het holocaustverleden moeten omgaan. Daarbij botsen twee visies met elkaar. De eerste visie is een wetenschappelijke visie die analytisch wil omgaan met de holocaust en niet langer uitsluitend het slachtofferperspectief wil benaderen. In deze visie wordt de holocaust niet langer erkend als een soort unieke gebeurtenis die bij wijze van spreken buiten de menselijke geschiedenis staat. Dit is de visie van de wetenschappers, ook van de Vlaamse wetenschappers.

Zij botst met een andere visie die de holocaust op een anekdotisch verhalende manier levendig wil houden en gericht is op een maximum aan emotie. Vandaag bestaat reeds een overaanbod van deze visie. De culturele productie inzake de holocaust neemt toe. Dat is eigenlijk een anomalie: naarmate een gebeurtenis verder in de tijd verwijderd ligt, vermindert de belangstelling. Bij de holocaust is dat net het omgekeerde.

Deze tweede visie is ook de visie van de joodse gemeenschap, en dat is vanuit hun perspectief te begrijpen. Het is ook de visie van het JMDV en van de internationale task force. Ik vind het jammer dat wij daaraan deelnemen, aangezien de hele opvatting in een verouderd anekdotisch en emotioneel concept zit.

Het is eigen aan politici dat ze vaak de weg van de minste weerstand kiezen. De verleiding is groot precies te belanden bij die emotionele en anekdotische visie. De initiatiefnemers van het Holocaustmuseum geven daar ook blijk van. Dat valt te begrijpen vanuit een persoonlijk verleden, maar ik vrees dat het uiteindelijk zal neerkomen op een extra financiering van een privé-instelling die op deze niet-wetenschappelijke manier voortgaat met het herinneren aan de holocaust.

Ik wil de politici en dus ook u erop wijzen dat de weg van de minste weerstand niet mag worden bewandeld en dat er geen koppeling mag worden gemaakt met een hedendaagse politieke agenda waarbij de holocaust instrumenteel wordt gebruikt in de strijd tegen extreem-rechts. Daarbij

wordt uitgegaan van zeer naïeve epistemologische en moraal-filosofische opvattingen die uiteindelijk contraproductief zullen blijken te zijn. Ik ben van oordeel, als is dat voor sommigen waarschijnlijk een provocatie, dat hier geen gemeenschapsgeld aan mag worden besteed. Mijnheer de minister-president, ik zou u zeer graag horen vertellen dat mijn vrees onterecht is.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: In december 2004 hebben we van professor Bruno De Wever, voorzitter van het Wetenschappelijk Comité dat was geïnstalleerd door mijn voorganger, de heer Somers, de voorlopige conclusies en aanbevelingen ontvangen die het resultaat zijn van de werkzaamheden van het comité tijdens de periode tussen februari en november 2004. De opdracht is met 6 maanden verlengd om de voorstellen te concretiseren en om na te gaan hoe het Vlaamse Holocaustmuseum Transit Mechelen zich zou verhouden tot het JMDV, het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij en het Fort van Breendonk.

Er is afgesproken dat professor De Wever eind juni, begin juli de Vlaamse Regering zal informeren over de eindconclusies. In een gesprek met professor De Wever heb ik aangedrongen op meer duidelijkheid en concretere aanbevelingen. Er moet een uitweg worden gevonden, eventueel via een minderheidsstandpunt, voor de verschillen van visie, die ik ook heb menen waar te nemen bij de leden van het wetenschappelijk comité. Er mag niet worden gekozen voor iets te vage en te weinig operationele conclusies.

Op 12 juli heb ik een gesprek met mijn voorganger en huidig burgemeester van Mechelen, de heer Somers, om een goede afspraak te maken over de objectieven en manier waarop we daaraan het best gestalte kunnen geven. Op dezelfde dag ontmoet ik wellicht ook de leiding van het JMDV. Nadat de regering de volgende weken kennis heeft genomen van de stand van het dossier, zal bij de begrotingsopmaak worden bepaald welk budget voor de globale uitvoering van dit aspect van het regeerakkoord kan worden gereserveerd.

Inmiddels heb ik beslist om, rekening houdend met de beschikbare middelen en ingaand op een

Leterme

suggestie van het wetenschappelijk comité om de tentoonstellingsruimte te vergroten via de aankoop van extra appartementen, de ruimtes in de voorbouw van de voormalige Dossinkazerne volledig te verwerven. Eind vorige week hebben we het akkoord gekregen van de inspecteur van Financiën. We hebben ondertussen het begrotingsakkoord aangevraagd. Gelet op de beschikbaarheid van de middelen en de bereidheid van de eigenaars om te verkopen, zal dit dossier nog voor de vakantie worden afgerond.

Mevrouw Vanderpoorten, u had ook een vraag over de task force. Op voorstel van minister Bourgeois werd op 28 januari besloten om toe te treden tot de internationale task force Holocaust. We voeren momenteel nog overleg met de federale dienst Buitenlandse Zaken over de praktische aspecten, de verdeling van de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage en de betrokkenheid van de Vlaamse Gemeenschap bij de werking van de task force.

Zowel de Vlaamse administratie als het wetenschappelijk comité wenst de holocaust niet te zien als een geïsoleerd fenomeen. Ze wensen de holocaust te plaatsen in de ruimere context van racisme, xenofobie, genocide. Ik zeg dit wel onder voorbehoud, aangezien de eindconclusies nog moeten worden neergelegd. Die idee staat trouwens ook opgenomen in de nota van 28 januari over de toetreding tot de task force. De toetreding kan de toegang tot de archieven en dus ook de uitbouw van het historisch karakter van een museum vergemakkelijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzaam wonen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormin-

gen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzaam wonen.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, onder impuls van minister Peeters werd vorige week in dit huis de Klimaatconferentie gehouden. Als we de resultaten die daar werden voorgesteld, bekijken, dan zien we dat Vlaanderen het niet zo goed doet. In 2002 stootte elke Vlaming 15 ton CO₂ uit. Het gemiddelde in Europa is 11 ton. Terecht werd op de conferentie verwezen naar onze zeer slecht geïsoleerde huizen. Sommige woningen in onze regio zijn niet beter geïsoleerd dan huizen in Spanje of het zuiden van Frankrijk. Dat is ruim onvoldoende.

Hetzelfde geldt voor de sociale woningen. Onlangs nog werd er een vraag over gesteld aan minister Keulen. Hij bevestigde dat sociale woningen heel slecht geïsoleerd zijn. Daardoor wordt een zwakkere groep getroffen. Ze hebben immers extra verwarmingskosten.

Mijnheer de minister-president, als minister van Duurzame Ontwikkeling is het een van uw prioriteiten om een Vlaamse strategie voor Duurzame Ontwikkeling uit te werken. U had aangekondigd om daarmee in juni of juli uit te pakken. Dat is dus binnenkort. Binnen deze strategie op lange en middellange termijn had u aangekondigd om ruimte te maken voor een aantal zeer concrete maatregelen. Een daarvan ging over duurzaam bouwen en renoveren. Dat is een zeer concreet dossier waarmee men de mensen echt kan motiveren om te investeren. Ze kunnen er immers zelf de resultaten van zien. U zou hiervoor samenwerken met de Vlaamse ministers van Ruimtelijke Ordening, van Huisvesting, en van Leefmilieu en Energie. U had ook aangekondigd dat alle maatschappelijke actoren daar zeer nauw bij zouden worden betrokken.

Er bestaat heel wat informatie over duurzame ontwikkeling. Er zijn premies en plan audits. In sommige gemeenten zijn er speciale loketten waar mensen terecht kunnen. Als ik op het internet 'duurzaam bouwen en wonen' intik, krijg ik een pak informatie. Ik heb echter de indruk dat er geen samenhang is. Geïnteresseerden moeten gericht zoeken om de informatie te vinden.

Schauvliege

Mijnheer de minister-president, wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot de opmaak van de Vlaamse strategie voor Duurzame Ontwikkeling? Zal het door u aangehaald voorbeeld inzake duurzaam wonen en bouwen daar deel van uitmaken? Wellicht zult u een van de volgende weken uitpakken met die Vlaamse strategie. Hebt u al overleg gepleegd met uw collega's in de Vlaamse Regering die bij deze materie betrokken zijn?

Hebt u overleg gehad met het maatschappelijke middenveld omtrent duurzaam wonen? Het is belangrijk dat het accent wordt gelegd op het renoveren en aankopen van bestaande woningen vooraleer er tot nieuwbouw wordt overgegaan. Bent u van mening dat we ervoor moeten zorgen dat verbouwingen op een duurzame manier gebeuren en dat we daar de klemtoon op moeten leggen?

Ik heb daarnet al gezegd dat er al heel wat bestaat, maar dat het niet altijd evident is om aan voldoende informatie te geraken. Bent u van plan om een grote promotiecampagne op te zetten? Ik heb nog een vraag over de transitiearena. Hoe wilt u dit initiatief betrekken bij de Vlaamse strategie omtrent duurzame ontwikkeling?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals afgesproken is de opmaak van een Vlaamse strategie op dit moment de eerste prioriteit. Dit gebeurt in twee fases. In een eerste fase wordt er een algemeen kader opge maakt met concrete voorstellen van thema's. In een tweede fase worden binnen elk van de thema's concrete maatregelen en acties opgesomd. Ik plan dat de algemene kadertekst van de eerste fase nog voor het zomerreces door de Vlaamse Regering zal kunnen worden goedgekeurd. De tweede fase zou tegen het einde van dit jaar moeten worden afgerond.

We leggen op dit moment de laatste hand aan een ontwerp van kadertekst dat we normaal gezien volgende week zullen doorsturen naar onder andere de middenveldorganisaties, VVSG, lokale besturen en een aantal wetenschappelijke instellingen, zoals het KINT. De bedoeling is om binnen

drie weken te komen tot een tekst die breed wordt gedragen. We zullen proberen om nog voor het zomerreces met de Vlaamse Regering een beslissing te nemen waarna de tekst aan het Vlaams Parlement zal worden meegedeeld. We zullen voorstellen dat duurzaam wonen deel uitmaakt van de te selecteren thema's waarrond maatregelen en acties kunnen worden voorgesteld in de tweede fase van de opmaak van de strategie.

De collega-ministers zullen erbij worden betrokken op het ogenblik dat de kadertekst op de agenda van de Vlaamse Regering wordt gebracht. Voor het overige verwijs ik naar 12 mei 2005, dat het startmoment was van de Vlaamse strategie en waaraan zo'n veertig organisaties uit het middenveld hebben deelgenomen. Ik was zelf jammer genoeg verhinderd omwille van een politieke klassieker, namelijk Brussel-Halle-Vilvoorde. Het is belangrijk dat het middenveld hierbij wordt betrokken, gezien de horizontale dimensie van het thema. Uiteraard moet wonen daarin aan bod komen, gelet op de belangrijke bijdrage die kan uitgaan van wonen.

Ik hanteer uiteraard het principe van eerst bestaande gebouwen te verbouwen en aan te kopen om de schaarse ruimte te sparen. Dit is duurzamer dan nieuwbouw. Het is echter maar één aspect van duurzaamheid. Energieverbruik is een ander en gezien de Kyoto-doelstellingen hoogdringender. Het spreekt vanzelf dat minister Van Mechelen in zijn beleid rekening houdt met de bevoordeling van vernieuwbouw versus nieuwbouw.

U vroeg of het wenselijk is om een gezamenlijke promotiecampagne op te zetten. Ik antwoord daar positief op, maar verwijs ook naar concrete maatregelen die we aan het nemen zijn. Die gaan verder dan promotie: er worden afdwingbare dingen in vooropgezet. Ik denk dan aan het energieprestatiedecreet waarvan een paar maanden geleden het ontwerp is goedgekeurd. Vrijdag handelt punt drie van de agenda van de ministerraad op voorstel van de ministers Moerman en Peeters over het ontwerpbesluit houdende erkenning van energiedeskundigen voor woningen en houdende de uitvoeringsvoorwaarden van de energieaudit voor woningen. De ingangsdatum is 1 januari 2006.

Ik wil erop wijzen dat dit verstrekkende gevolgen heeft voor bouwers. U hebt gelijk dat energiever-

Leterme

bruik in privé-woningen een belangrijke factor is waarop we nog bijzonder veel winst kunnen maken in het licht van de Kyoto-doelstellingen. Ik voorspel u echter dat collega's ons zullen bevragen over het feit dat dit aan bouwers en verbouwers drastische eisen stelt. Dat is een van de redenen waarom we in de scholenbouw inspanningen moeten doen. Als we van particulieren vragen om inspanningen te doen op vlak van energie, moeten we dit als overheid zeker ook doen. Er wordt me gezegd dat er in de scholenbouw nog heel wat werk is op dat vlak.

U had nog een vraag over de transitiearena in verband met duurzaam wonen. We starten niet van nul. De vorige Vlaamse Regering heeft duurzaam wonen uitgebreid op de agenda geplaatst. Op 9 maart 2001 is er een onderzoeksproject 'duurzaam bouwen en wonen' goedgekeurd. De indieners waren de heer Stevaert, mevrouw Dua en de heer Sauwens. Ik heb niet de intentie om met iets volledig nieuws te starten. Dit project is vanuit het departement LIN opgenomen in een transitie-management waarbij er een langdurige en intensieve samenwerking op het getouw werd gezet met alle relevante actoren inzake duurzaam wonen. Ik denk dan aan de ambtenaren uit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen, aan vertegenwoordigers van provincies en gemeenten en de betrokkenen zelf.

Ik wil, in overeenstemming met de adviezen van de SERV en van de MiNa-Raad, het bestaande in de rond de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling ontstane dynamiek trachten te integreren. We zullen de actoren van het transitie-management vragen de nodige acties en maatregelen in verband met het duurzaam wonen voor te stellen. Deze voorstellen zullen in de inspanningen voor de tweede helft van dit jaar worden ingepast. Eenmaal de eerste fase is afgerond, kunnen we de tweede fase aanvatten en een lijst van de voorgestelde maatregelen en acties opmaken.

Samengevat, ik ken de transitiearena. Ik probeer dit gegeven in de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling te integreren.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: De minister-president heeft daarnet terecht naar de verschillende betrokken beleidsdomeinen verwezen. Overleg tussen al deze beleidsdomeinen lijkt me noodzakelijk. We moeten dit op de voet blijven volgen.

Ik vind het bijzonder positief dat de minister-president het maatschappelijk middenveld hier vanaf het begin bij wil betrekken. Hij heeft dit in het verleden steeds verkondigd. Gelukkig blijft het niet enkel bij woorden. Nu zullen de daden resultaten moeten opleveren.

Ik ben het volkomen eens met de bedenking die de minister-president bij de energieaudit heeft geuit. Hij heeft terecht naar overheids- en schoolgebouwen verwezen. Dertien jaar geleden ben ik afgestudeerd en aan de balie te Gent begonnen. Ik herinner me nog goed dat de verwarmingsinstallatie van het Justitiepaleis te Gent in de maand mei telkens weer zo hoog mogelijk werd gezet. Indien dit niet werd gedaan, dreigde het verwarmingsbudget voor het daaropvolgend jaar immers te dalen. Ik heb me toen vaak afgevraagd waar we eigenlijk mee bezig waren. Volgens mij moet de overheid alvast het goede voorbeeld geven.

Minister-president Yves Leterme: Ik heb in de loop van het voorbije weekend de verslagen van de klimaatconferentie doorgenomen. Ik ben van mening dat politici de verantwoordelijkheid hebben iedereen erop te wijzen dat het halen van de Kyoto-doelstellingen inspanningen zal vergen. Elk parlementslid moet natuurlijk zelf over zijn verantwoordelijkheid oordelen en kan zich vragen stellen bij de in de jaren negentig gevoerde onderhandelingen. Als ik het goed heb begrepen, bestaat er evenwel een kamerbrede eensgezindheid over de wenselijkheid de Kyoto-doelstellingen te bereiken. We moeten deze doelstellingen in concrete maatregelen vertalen. Voor de particulieren betekent dit vooral dat ze zelf ook een inspanning zullen moeten leveren.

Mevrouw Joke Schauvliege: In feite geeft een energieaudit de mensen iets terug. We moeten hieraan blijven werken. We zullen nadien kosten besparen. De mensen zullen dit evenwel niet onmiddellijk voelen. We moeten de mensen duidelijk maken dat de gevraagde inspanningen op termijn in het voordeel van iedereen zullen spelen.

Minister-president Yves Leterme: Die opmerking geldt ook voor de vervoersmiddelen. Elke auto die in een garage blijft staan, levert ons een zekere winst op. Het kan echter nog even duren voor de mensen zich hiervan bewust zullen worden en dit zullen accepteren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 13.00 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

